

**5. DENEME
ÇÖZÜMLERİ**

HUKUK ÇÖZÜMLER

1. Devletin bütünlüğü esastır.
- Devletin dini islamdır. Dili Türkçe'dir. Başkenti İstanbul'dur.
 - İlk kez milletin temsili ilkesi düzenlenir.
 - Yasama dokunulmazlığı düzenlenir.
 - Mebuslar oy ve görüşlerinde serbesttir. Yemin ederek göreve başlar.
 - Padişahın meclisi açma – kapatma yetkisi var.
 - Padişahın sansür ve sürgün yetkisi var.
 - B. Kurulu Padişaha karşı sorumlu. (Heyeti vükela)

CEVAP: A

2. Bir davaya bakmakta olan mahkeme, bu davada uygulanacak bir kanun veya kanun hükmünde karamamenin hükümlerini Anayasaya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varırsa; Anayasa Mahkemesine gönderir. Anayasa Mahkemesi, işin kendisine noksansız olarak gelişinden başlamak üzere beş ay içinde kararını verir ve açıklar. Bu süre içinde karar verilmezse ilgili mahkeme davayı yürürlükteki hükümlere göre sonuçlandırır. Ancak, Anayasa Mahkemesinin kararı, esas hakkındaki karar kesinleşinceye kadar gelirse mahkeme buna uymak zorundadır. Mahkemenin işin esasına girerek verdiği ret kararının Resmî Gazetede yayımlanmasından itibaren on yıl geçmedikçe aynı kanun hükmünün Anayasaya aykırılığı iddiasıyla itiraz başvurusu yapılamaz.

CEVAP: E

3. Cumhurbaşkanlığına, siyasi parti grupları, en son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler ile en az yüzbin seçmen aday gösterebilir. Cumhurbaşkanı seçilen milletvekilinin Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği sona erer. Genel oyla yapılacak seçimde, geçerli oyların salt çoğunluğunu alan aday, Cumhurbaşkanı seçilir. İlk oylamada bu çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamayı izleyen ikinci pazar günü ikinci oylama yapılır. Bu oylamaya, ilk oylamada en çok oy almış iki aday katılır ve geçerli oyların çoğunluğunu alan aday, Cumhurbaşkanı seçilir. İkinci oylamaya katılmaya hak kazanan adaylardan birinin herhangi bir nedenle seçime katılmaması halinde; ikinci oylama, boşalan adaylığın birinci oylamadaki sıraya göre ikame edilmesi suretiyle yapılır. İkinci oylamaya tek adayın kalması halinde, bu oylama referandum şeklinde yapılır. Aday, geçerli oyların salt çoğunluğunu aldığı takdirde Cumhurbaşkanı seçilir. Oylamada, adayın geçerli oyların çoğunluğunu alamaması halinde, sadece Cumhurbaşkanı seçimi yenilenir. Seçimlerin tamamlanamaması halinde, yenisi göreve başlayıncaya kadar mevcut Cumhurbaşkanının görevi devam eder.

CEVAP: D

- 4.
- 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 11. maddesine göre;
 - Başkanlık
 - Daireler
 - Genel Kurul
 - Temyiz Kurulu
 - Daireler Kurulu,
 - Rapor Değerlendirme Kurulu
 - Yüksek Disiplin Kurulu
 - Meslek Mensupları Yükseltme ve Disiplin Kurulu
 - Denetim Planlama ve Koordinasyon Kurulu
 - Başsavcılık Sayıştay'ın organları arasında yer alır.

CEVAP: B

5. Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması (AY. M. 40):
- “Anayasa ile tanınmış hak ve hürriyetleri ihlâl edilen herkes, yetkili makama geciktirilmeden başvurma imkânının sağlanmasını isteme hakkına sahiptir. (EK: 2001 AY. Değişikliği): Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır.”

(AY. Değişikliği 2010): Yargı yetkisi, idarî eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlı olup, hiçbir surette yerindelik denetimi şeklinde kullanılamaz.

İdari işlemlerin gerekçeli olması ilkesi, 1982 Anayasasında öngörülmemiştir.

CEVAP: B

6. Hazine bonusu, devlete iç borç senedi olarak kısaca tanımlanabilmektedir. Türkiye Cumhuriyeti hazinesi tarafından çıkartılmış olan, 1 seneden kısa vadesi olan, döviz ya da Türk lirası cinsinden, devlet iç borçlanma senetleridir.

Uyarı: Hazine bonusu çıkartmak ve satmak ancak kamu istikraz sözleşmesi işlemi ile yapılır.

CEVAP: C

7. Hizmetin beklenen özen, dikkat ve kalitede yapılmamasına hizmetin kötü işlemesi denir.

Kamu görevlilerinin tamamen hizmet dışındaki kusurlu tutum ve davranışları onların kişisel kusurlu davranışları sayılır ve haksız fiil esaslarına göre şahsen sorumlu olmalarına yol açar. Kamu görevlisinin tamamen görevi dışında işlediği kusurlardan görevlinin kendisi sade bir vatandaş olarak sorumlu olacaktır.

Memurun bir davranışı suç niteliği taşıyorsa hizmet dışı kişisel kusur gerçekleşmiştir. Suç ile hizmet birbirleri ile bağdaşmayan iki ayrı kavram olup, bir davranış suç niteliği taşıyorsa ise artık onun hizmet ile ilişkisi kesilmiş demektir.

Hizmet içi kişisel kusurda, kusur objektif niteliktedir.

CEVAP: A

8. Görevli ve yetkili mahkeme Danıştay'dır. HSK'da meslekten ihraç kararlarında ilk derece mahkeme Danıştay Dava Daireleridir.

CEVAP: C

9. İDARE HUKUKUNUN ÖZELLİKLERİ¹

1. İdare hukuku genç bir hukuk dalıdır. İdare hukuku, 1800'lerin sonunda Fransa'da ortaya çıkmıştır. Oysa özel hukukun kökeni Roma hukukuna kadar uzanır.
2. Tedvin edilmemiştir. Bu kurallar derlenip, bir kanunda madde madde sayılmamıştır. Oysa medenî hukukun kuralları Medenî Kanunda, ceza hukukunun kuralları Ceza Kanununda, ticaret hukukunun kuralları Ticaret Kanununda toplanmıştır.
3. İçtihatlara dayanır. İdare hukuku kuralları yasakoyucu tarafından konulmamıştır. İdare hukuku bir "yargıç yapısı" hukuktur. Yani idare hukuku kuralları, idarî yargı organlarının uzun bir zaman boyunca somut olaylarda verdikleri kararlarla oluşmuştur. Bununla birlikte, idare hukuku alanında birçok kanun vardır. Bir alanda kanun varsa, haliyle hâkim, içtihadı değil, kanunu uygulayacaktır. İdare hukuku alanında bazı kanunların olmasına rağmen, bu hukuk dalının temel kavram, ilke ve teorilerini (örneğin idarî işlem, idarî sözleşme, düzenleyici işlem, idarî sorumluluk, kamu hizmeti, kolluk, kamu malı, vs.) belirleyen genel kanun metinleri yoktur. Bunlar mahkeme içtihatlarıyla oluşturulmuştur. Bu konularda idare mahkemeleri, kanunlara dayanarak değil, içtihatlara dayanarak karar verirler.
4. İdare hukuku işlemleri "tek-tarafli"dır. Özel hukukta, bir hukukî işlemler ancak birbirine uygun karşılıklı irade beyanlarıyla kurulabilir. Özel hukukta, bir kişi, diğer kişinin rızası hilafına onunla bir hukukî işlem yapamaz. Oysa idare hukukunda bir idarî işlemin yapılabilmesi için, o işlemin ilgilisi tarafından kabul edilmesine gerek yoktur. İdare hukuku işlemleri, idarenin tek yanlı irade açıklamasıyla meydana gelir. Özetle, özel hukukta eşitlik ilkesi geçerliken, idare hukukunda "eşitsizlik" ilkesi geçerlidir. İdare hukukunda idare üstün yetki ve ayrıcalıklarla donatılmıştır. Bu yetki ve ayrıcalıklara "kamu gücü ayrıcalıkları" denir. Bu ayrıcalıkların altında yatan şey ise, "kamu yararı" düşüncesidir. Örneğin, bir yol yapımında yol üzerinde kalan bir tarlanın kamulaştırılması gerekir. Bunda kamu yararı vardır. Eğer idareye böyle bir üstün konum (icraîlik ve re'sen icra) tanınmamış olsaydı, idarenin o tarlaya el atabilmesi için mutlaka tarla sahibiyle anlaşması ve onu satın alması gerekirdi. Eğer tarla sahibi,

tarlasını satmayı kabul etmez ise, idare bu üstün konuma (kamu gücüne) sahip olmasaydı, tarla sahibini zorlaması mümkün olmazdı. Bundan da kamu zararlı çıkardı.

5. İdare hukukundan doğan uyuşmazlıklara idarî yargı yerlerinde bakılır. Özel hukuk uyuşmazlıklarına normal adliye mahkemeleri bakarken, idarî uyuşmazlıklara idare mahkemeleri bakar.

CEVAP: B

10. Yargılama usulünde yetki bir mahkemenin, "yer bakımından" bir davaya bakma olanağına sahip olup olmadığını ifade eder. Yargılama hukukunda yetki, yalnız "yer yönünden yetki" anlamında kullanılır; "konu yönünden yetki" terimi yerine "görev" terimi kullanılır.

İdari yargıda yetki sorunu idare mahkemeleri arasında ya da vergi mahkemeleri arasında ortaya çıkabilir. İdari yargıda yetki kamu düzeni ile ilgilidir. Taraflar anlaşma yolu ile yetkili mahkemeyi belirleyemezler. Yetkisizlik itirazı taraflarca iler sürülmesi bile mahkemece kendiliğinden dikkate alınır. Genel Yetki Kuralı:

Yasalarda yetkili idari yargı yerinin özel olarak belirtilmemesi halinde, yetkili idari yargı yeri, dava konusu olan idari işlemi ya da idari sözleşmeyi yapan idari kuruluşun bulunduğu yerdeki idare mahkemesidir.

CEVAP: A

11. Birden fazla kişinin taksirle işlediği suçlarda, herkes kendi kusurundan dolayı sorumlu olur. Her failin cezası kusuruna göre ayrı ayrı belirlenir (TCK m.22/5). Yani taksirli suçlara iştirak mümkün değildir. İştirak hükümleri sadece kasıtlı suçlarda uygulanır. Bilinçli taksirde netice öngörülür, fakat istenmez. Bilinçli taksirde suçun cezası artırılır. Taksir istisnai bir sorumluluk şeklidir. Çünkü taksirle işlenen fiiller, kanunun açıkça belirttiği hallerde cezalandırılır. Örneğin mala zarar verme, hırsızlık, zimmet gibi çok sayıda suç sadece kasten işlenebilir, taksirle işlenemez. Teşebbüs hükümleri sadece kasten işlenen suçlarda uygulanabilir. Taksirli suçlara teşebbüs mümkün değildir.

CEVAP: D

12. Doğrudan kastta netice öngörülür ve doğrudan istenir. Olası kastta ise netice öngörülür ve göze alınır. Olası kastta fail neticeyi kabullenir (göze alır), fakat netice doğrudan istenmez. Olaya bakıldığında (A), kumandanın düşmesine bastığında (B)'nin yanında (K)'nın da öleceğinin KESİN olduğunu biliyor. Dolayısıyla (A)'nın (K)'nin ölmesini de doğrudan istediği ortadadır. Çünkü bir olayda fail neticenin gerçekleşeceğini kesin olduğunu görerek hareketine devam ediyorsa neticeyi doğrudan istemiştir. Bu nedenle (A), hem (B)'yi, hem de (K)'yı doğrudan kastla öldürmüştür. Bu nedenle iki ayrı kasten öldürme suçundan dolayı cezalandırılır.

CEVAP: B

1. GÖZLER Kemal. Erişim: <http://www.idare.gen.tr/idarehuk.htm>

HUKUK / ÇÖZÜMLERİ

13. Sadece gerçekleşen değil, gerçekleşmesi ve tekrarı muhakkak olan saldırılara karşı da meşru savunma mümkündür. Meşru savunmada saldırının suç teşkil etmesi gerekmez, hukuka aykırı olması yeterlidir. Meşru savunmada saldırının isnat edilebilir veya cezalandırılabilir olması da gerekmez. Dolayısıyla akıl hastalarının ve küçüklerin saldırılarına karşı meşru savunma mümkündür. Meşru savunmada saldırının faile yönelik olması şart değildir, üçüncü kişiye yönelik olması mümkündür. Her türlü hakka yönelik haksız saldırıya karşı meşru savunma mümkündür. Dolayısıyla malvarlığı haklarına yönelik olan haksız saldırılara karşı da meşru savunma mümkündür.

CEVAP: B

14. CMK'nın 22/1. maddesine göre; "Hâkim; a) Suçtan kendisi zarar görmüşse, b) Sonradan kalksa bile şüpheli, sanık veya mağdur ile aralarında evlilik, vesayet veya kayımlık ilişkisi bulunmuşsa, c) Şüpheli, sanık veya mağdur kan veya kayın hısımlığından üstsoy veya altsoyundan biri ise, d) Şüpheli, sanık veya mağdur ile aralarında evlât edinme bağlantısı varsa, e) Şüpheli, sanık veya mağdur ile aralarında üçüncü derece dahil kan hısımlığı varsa, f) Evlilik sona ermiş olsa bile, şüpheli, sanık veya mağdur ile aralarında ikinci derece dahil kayın hısımlığı varsa, g) Aynı davada Cumhuriyet savcılığı, adli kolluk görevi, şüpheli veya sanık müdafiliği veya mağdur vekilliği yapmışsa, h) Aynı davada tanık veya bilirkişi sıfatıyla dinlenmişse, hâkimlik görevini yapamaz". Kanunun 23. maddesine göre ise; "(1) Bir karar veya hükme katılan hâkim, yüksek görevli mahkemece bu hükme ilişkin olarak verilecek karar veya hükme katılamaz. (2) Aynı işte soruşturma evresinde görev yapmış bulunan hâkim, kovuşturma evresinde görev yapamaz. (3) Yargılamanın yenilenmesi halinde, önceki yargılamada görev yapan hâkim, aynı işte görev alamaz". Hakim tanığın 2. dereceden kan hısımlığı olması davaya bakamayacağı hallerden biri değildir.

CEVAP: E

15. Henüz kesinleşmemiş olan kararlara karşı gidilebilen kanun yollarına "olağan kanun yolları" denir. Olağan kanun yolları şunlardır:

- İtiraz
- İstinaf
- Temyiz

Kesinleşmiş kararlara karşı gidilebilen kanun yollarına "olağanüstü kanun yolları" denir. Olağanüstü kanun yolları şunlardır:

- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının itirazı (olağanüstü itiraz)
- Kanun yararına bozma
- Yargılamanın yenilenmesi

Hükümün açıklanmasının geri bırakılması bir kanun yolu değildir.

CEVAP: D

16. Mağdur, suçtan zarar gören gerçek ve tüzel kişiler ile malen sorumlu olanlar, ilk derece mahkemesindeki kovuşturma evresinin her aşamasında hüküm verileceye kadar şikayetçi olduklarını bildirerek kamu davasına katılabilirler (CMK m.237/1). Tanık kamu davasına katılabilecek kişilerden biri değildir.

CEVAP: A

17. Kimse, hak ve fiil ehliyetlerinden kısmen de olsa vazgeçemez. Kimse özgürlüklerinden vazgeçemez veya onları hukuka ya da ahlâka aykırı olarak sınırlayamaz. Yazılı rıza üzerine insan kökenli biyolojik maddelerin alınması, aşılması ve nakli mümkündür. Ancak, biyolojik madde verme borcu altına girmiş olandan edimini yerine getirmesi istenemez; maddî ve manevî tazminat isteminde bulunulamaz. Hukuka aykırı olarak kişilik hakkına saldırılan kimse, hâkimden, saldırıda bulunanlara karşı korunmasını isteyebilir. Kişilik hakkı zedelenen kimsenin rızası, daha üstün nitelikte özel veya kamusal yarar ya da kanunun verdiği yetkinin kullanılması sebeplerinden biriyle haklı kılınmadıkça, kişilik haklarına yapılan her saldırı hukuka aykırıdır.

CEVAP: C

18. Vasilikten kaçınma sebepleri 1. Altmış yaşını doldurmuş olanlar, 2. Bedensel engelleri veya sürekli hastalıkları sebebiyle bu görevi güçlüklerle yapabilecek olanlar, 3. Dörtten çok çocuğun velisi olanlar, 4. Üzerinde vasilik görevi olanlar, 5. Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Cumhurbaşkanı yardımcıları, bakanlar, hâkimlik ve savcılık mesleği mensupları.

CEVAP: A

19. Aşağıdaki kimseler, mirasçı olamayacakları gibi; ölüme bağlı tasarrufla herhangi bir hak da edinemezler: 1. Mirasbırakanı kasten ve hukuka aykırı olarak öldüren veya öldürmeye teşebbüs edenler, 2. Mirasbırakanı kasten ve hukuka aykırı olarak sürekli şekilde ölüme bağlı tasarruf yapamayacak duruma getirenler, 3. Mirasbırakanın ölüme bağlı bir tasarruf yapmasını veya böyle bir tasarruftan dönmesini aldatma, zorlama veya korkutma

HUKUK / ÇÖZÜMLERİ

yoluyla sağlayanlar ve engelleyenler, 4. Mirasbırakanın artık yeniden yapamayacağı bir durumda ve zamanda ölüme bağlı bir tasarrufu kasten ve hukuka aykırı olarak ortadan kaldıranlar veya bozanlar. Mirastan yoksunluk, mirasbırakanın affıyla ortadan kalkar.

CEVAP: E

20. Hâlen mevcut olan veya henüz doğmamış olmakla beraber doğması kesin veya olası bulunan herhangi bir alacak, ipotekle güvence altına alınabilir. İpoteğe konu olacak taşınmazın, borçlunun mülkiyetinde bulunması gerekmez. Miktarı belirli olmayan veya değişebilen alacaklar da, belli rehin derecesine yerleştirilir ve tescilden sonra alacak miktarında meydana gelecek değişmelere bakılmaksızın sırasını korur. Tapu memuru istem üzerine alacaklıya ipoteği gösteren bir belge verir. Sadece tescilin yapıldığını ispata yarayan bu belge kıymetli evrak niteliği taşımaz. Tescilin yapıldığının sözleşme üzerine yazılıp onaylanması, ipotek belgesi yerine geçer.

- Alacak sona erince ipotekli taşınmazın maliki, alacaklıdan ipoteği terkin ettirmesini isteyebilir. İpotek süreli olarak kurulmuşsa, sürenin bitiminden itibaren otuz gün içinde ipotekli taşınmaz üzerinde Borçtan sorumlu olmayan malikin hakkı Madde 884- Borçtan şahsen sorumlu olmayan rehinli taşınmaz maliki, borçluya ait koşullar içinde borcu ödeyerek taşınmazın üzerindeki ipoteğin kaldırılmasını isteyebilir.

Alacak, borcu ödeyen malike geçer.

CEVAP: E

21. Ölüm tehlikesi içinde kaybolan veya kendisinden uzun zamandan beri haber alınamayan bir kimsenin ölümü hakkında kuvvetli olasılık varsa, hakları bu ölüme bağlı olanların başvurusu üzerine mahkeme bu kişinin gaipliğine karar verebilir. Yetkili mahkeme, kişinin Türkiye'deki son yerleşim yeri; eğer Türkiye'de hiç yerleşmemişse nüfus sicilinde kayıtlı olduğu yer; böyle bir kayıt da yoksa anasının veya babasının kayıtlı bulunduğu yer mahkemesidir.

Gaiplik kararının istenebilmesi için, ölüm tehlikesinin üzerinden en az bir yıl veya son haber tarihinin üzerinden en az beş yıl geçmiş olması gerekir. Mahkeme, gaipliğine karar verilecek kişi hakkında bilgisi bulunan kimseleri, belirli bir sürede bilgi vermeleri için usulüne göre yapılan ilânla çağırır. Bu süre, ilk ilânın yapıldığı günden başlayarak en az altı aydır.

Gaipliğine karar verilecek kişi, ilân süresi dolmadan ortaya çıkar veya kendisinden haber alınır ya da öldüğü tarih tespit edilirse gaiplik istemi düşer,

İlândan sonuç alınamazsa, mahkeme gaipliğe karar verir ve ölüme bağlı haklar, aynen gaibin ölümü ispatlan-

mış gibi kullanılır. Gaiplik kararı ölüm tehlikesinin gerçekleştiği veya son haberin alındığı günden başlayarak hüküm doğurur.

CEVAP: D

22. Çocuk ile ana arasında soybağı doğumla kurulur. Çocuk ile baba arasında soybağı, ana ile evlilik, tanıma veya hâkim hükmüyle kurulur. Soybağı ayrıca evlât edinme yoluyla da kurulur. Soybağına ilişkin davalar, taraflardan birinin dava veya doğum sırasındaki yerleşim yeri mahkemesinde açılır. Soybağına ilişkin davalarda, kurallar saklı kalmak kaydıyla Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu uygulanır

CEVAP: E

23. Fer'i haklar: Bu haklar alacak hakkının amacına hizmet eden fakat bu haktan ayrı özel nitelikli haklardır. Örneğin bir para borcunda gecikme faizi veya diğer borçların zamanında ödenmemesi nedeniyle istenen gecikme tazminatı veya cezai şart asıl alacağı genişleten fer'i haklar olarak karşımıza çıkar. Diğer yandan asıl alacağın ödenmesini teminat altına alan kefalet gibi şahsi hakların yanı sıra rehin, ipotek veya hapis hakkı gibi aynı haklar da asıl alacağına bağlı ancak ondan bağımsız birer fer'i haktır. Çünkü asıl alacak ödenmediğinde alacaklının kefile başvurma, borçluya ait elindeki malı hapsedme, rehin aldığı taşınır eşyayı veya ipotekli taşınmazı paraya çevirme hakları da doğmuş olacaktır. Asıl alacak sona erdiğinde buna bağlı fer'i haklar da sona erer. Bu duruma paralel şekilde asıl borcun sona ermesine ilişkin iddia ortadan kalkarsa asıl borç da tüm fer'ileriyle birlikte yeniden doğar.

CEVAP: A

24. Borçlar Kanunu madde 39 a göre, yanılma veya aldatma sebebiyle ya da korkutulma sonucunda sözleşme yapan taraf, yanılma veya aldatmayı öğrendiği ya da korkutmanın etkisinin ortadan kalktığı andan başlayarak bir yıl içinde sözleşme ile bağlı olmadığını bildirmez veya verdiği şeyi geri istemezse, sözleşmeyi onamış sayılır. Korkutma, mutlak butlan nedeni değildir, bir irade bozukluğu halidir ve iptal hakkı kullanılabilir.

CEVAP: B

25. Alacaklı ile aralarındaki borç ilişkisinden dolayı karşısındaki alacaklıya karşı bir edimde bulunma yükümlülüğü altına girmiş olan taraftır. Borçlu kural olarak borç ilişkisinin pasif tarafını oluşturur.

Burada önemle belirtmek gerekir ki; borç ilişkilerinde sadece bir taraf borçlu diğer taraf alacaklı olmak zorunda değildir. Yani kimi sözleşmelerde borç ilişkisinin

borçlu tarafı aynı zamanda alacaklı, alacaklı tarafı aynı zamanda borçlu olabilmektedir.

Bu tür borç ilişkilerinde her iki taraf da hem alacaklı hem borçlu olduğu için tam iki tarafa borç yükleyen hukuki işlemler olarak adlandırılmaktadır. Satım sözleşmesi, kira sözleşmesi, trampa sözleşmesi, ücretli vekalet sözleşmesi bu tür sözleşmelerdendir.

Bazı hallerde ise hukuki ilişkinin bir tarafı her zaman borç altına girerken, diğer tarafı ancak bazı şartlar gerçekleştiğinde borçlu sıfatı kazanır. Bu tür hukuki işlemlere ise eksik iki tarafa borç yükleyen hukuki işlemler adı verilmektedir. Ör/ Ücretsiz vedia ,ücretsiz vekalet...

CEVAP: A

26. Malvarlığı Üzerindeki Etkilerine Göre Hukuki İşlemler:
- a) Borçlandırıcı (Taahhüt) İşlemleri: Şayet bir hukuki işlem kişinin malvarlığındaki bir değerini bir başka kişiye geçmesi konusunda bir taahhüt (söz verme) içeriyorsa bu durumda bir taahhüt işlemi söz konusu olacaktır. Bu taahhüt işlemi ile söz verilen edim yerine getirilmezse de borca aykırılık söz konusu olmaktadır. Bu borç ilişkisi dolayısıyla karşı taraf sadece o edime yönelik şahsi bir alacak hakkı kazanmış olmaktadır. Sözleşmeler kural olarak borçlandırıcıdır. İstisna: Alacağın temlik ve ibra sözleşmesi borçlandırıcı değil tasarruf işlemidir.

CEVAP: E

27. İbra, Borçlar Kanununda düzenlenen, borcun alacaklı ile borçlu arasında yapılan bir sözleşme ile sona ermesi durumudur. İbra tek taraflı bir borçtan kurtarma beyanı değil bir sözleşmedir. Borcu doğuran sözleşme bir şekilde bağlı ise bile ibra sözleşmesi için şekil şartı aranmamaktadır. İbra ile asıl borç ve ona bağlı fer'i borçlar sona erer.

CEVAP: D

28. Bir sözleşmede karşılıklı edimler arasında açık bir oransızlık varsa, bu oransızlık, zarar görenin zor durumda kalmasından veya düşüncesizliğinden ya da deneyimsizliğinden yararlanılmak suretiyle gerçekleştirildiği takdirde, zarar gören, durumun özelliğine göre ya sözleşme ile bağlı olmadığını diğer tarafa bildirerek ediminin geri verilmesini ya da sözleşmeye bağlı kalarak edimler arasındaki oransızlığın giderilmesini isteyebilir.

Zarar gören bu hakkını, düşüncesizlik veya deneyimsizliğini öğrendiği; zor durumda kalmada ise, bu durumun ortadan kalktığı tarihten başlayarak bir yıl ve her hâlde sözleşmenin kurulduğu tarihten başlayarak beş yıl içinde kullanabilir.

CEVAP: B

29. Yeni Borçlar Kanununu md 547 ve devamında düzenlenen bağımlı tacir yardımcılardan ticari mümessilin yetkisi kendisinin iflası halinde sona ermez. Kendisinin malvarlığı üzerinde iflasla birlikte tasarruf yetkisi sınırlanır. Ancak tacirin sadece temsilcisi olduğu için tacirin malvarlığını ve tasarruf yetkisini etkilemez. Bu yüzden de kendisinin iflası yetkisini kendiliğinden sona erdirmez.

CEVAP: E

30. Haksız rekabette, davaya hakkı olan tarafın bu hakların doğumunu öğrendiği günden itibaren bir yıl ve her hâlde bunların doğumundan itibaren üç yıl geçmekle zamanaşımına uğrar. Şu kadar ki, haksız rekabet fiili aynı zamanda 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu gereğince daha uzun dava zamanaşımı süresine tabi olan cezayı gerektiren bir fiil niteliğinde ise, bu süre hukuk davaları için de geçerli olur.

CEVAP: A

31. Borçlar Kanuna göre, kanunda aksine bir hüküm bulunmadıkça, her alacak on yıllık zamanaşımına tabidir. İstisnalar

Beş yıllık zamanaşımı

Aşağıdaki alacaklar için beş yıllık zamanaşımı uygulanır:

1. Kira bedelleri, anapara faizleri ve ücret gibi diğer dönemsel edimler.
2. Otel, motel, pansiyon ve tatil köyü gibi yerlerdeki konaklama bedelleri ile lokanta ve benzeri yerlerdeki yeme içme bedelleri.
3. Küçük sanat işlerinden ve küçük çapta perakende satışlardan doğan alacaklar.
4. Bir ortaklıkta, ortaklık sözleşmesinden doğan ve ortakların birbirleri veya kendileri ile ortaklık arasındaki; bir ortaklığın müdürleri, temsilcileri, denetçileri ile ortaklık veya ortaklar arasındaki alacaklar.
5. Vekâlet, komisyon ve acentalık sözleşmelerinden, ticari simsarlık ücreti alacağı dışında, simsarlık sözleşmesinden doğan alacaklar.
6. Yüklenicinin yükümlülüklerini ağır kusuruyla hiç ya da gereği gibi ifa etmemesi dışında, eser sözleşmesinden doğan alacaklar.

CEVAP: D

HUKUK / ÇÖZÜMLERİ

32. Ananım Şirket esas sözleşmenin yazılı şekilde yapılması ve bütün kurucuların imzalarının noterce onaylanması şarttır.

Esas sözleşmeye aşağıdaki hususlar yazılır:

- Şirketin ticaret unvanı ve merkezinin bulunacağı yer.
- Esaslı noktaları belirtilmiş ve tanımlanmış bir şekilde şirketin işletme konusu.
- Şirketin sermayesi ile her payın itibarî değeri, bunların ödenmesinin şekil ve şartları.
- Pay senetlerinin nama veya hamiline yazılı olacakları; belirli paylara tanınan imtiyazlar; devir sınırlamaları.
- Paradan başka sermaye olarak konan haklar ve ayınlar; bunların değerleri; bunlara karşılık verilecek payların miktarı, bir işletme ve ayın devir alınması söz konusu olduğu takdirde, bunların bedeli ve şirketin kurulması için kurucular tarafından şirket hesabına satın alınan malların ve hakların bedelleriyle, şirketin kurulmasında hizmetleri görülenlere verilmesi gereken ücret, ödenek veya ödülün tutarı.
- Kurucularla yönetim kurulu üyelerine ve diğer kimselere şirket kârından sağlanacak menfaatler.
- Yönetim kurulu üyelerinin sayıları, bunlardan şirket adına imza koymaya yetkili olanlar.
- Genel kurulların toplantıya nasıl çağrılacakları; oy hakları.
- Şirket bir süre ile sınırlandırılmışsa, bu süre.
- Şirkete ait ilanların nasıl yapılacağı.
- Pay sahiplerinin taahhüt ettiği sermaye paylarının türleri ve miktarları.
- Şirketin hesap dönemi.

İlk yönetim kurulu üyeleri esas sözleşme ile atanır. Sonraki üyeler ,genel kurul tarafından seçilebilir.

CEVAP: A

33. Nama yazılı senet içinde, senet bedelini her hamiline ödemek hakkını saklı tutmuş olan borçlu, alacaklı sıfatının ispat edilmesini aramamış olsa da hamile iyiniyetle yapacağı ödeme sonucunda borcundan kurtulmuş olur. Ancak, hamile ödemede bulunmakla yükümlü değildir. Ancak bu hüküm çeklerde uygulanmaz. TTK ya göre, belirli bir kişi lehine "veya hamiline" kelimelerinin veya buna benzer başka bir ibarenin eklenmesiyle düzenlenen çek, hamiline yazılı çek sayılır.

CEVAP: C

34. Görüldüğünde veya görüldüğünden belirli bir süre sonra ödenmesi şart kılınan bir poliçeye, düzenleyen tarafından faiz şartı konulabilir. Diğer poliçelerde böyle bir faiz şartı yazılmamış sayılır.

Faiz oranının poliçede gösterilmesi gerekir; gösterilmemiş ise faiz şartı yazılmamış sayılır.

Başka bir gün belirtilmemişse, faiz, poliçenin düzenlenme gününden itibaren işler.

CEVAP: A

35. Tutanak düzenleme yükümlülüğü İcra müdürünün olumlu yükümlülükleri arasında yer alır ve kanunda 8. maddede düzenleme altına alınmıştır.

Tutanaklar alenidir.

Tutanakların aksi ispat edilinceye kadar doğruluğu kabul edilir ve **tutanakların aksi kural olarak her türlü delille ispat edilebilir. Ancak tutanaklar hukuki işlem mahiyetinde ise aksi ancak kesin bir delille ispat edilebilir.**

İcra ve iflas müdürleri verdikleri kararların gerekçelerini tutanağa kaydederler. (6352 sy.)

CEVAP: C

36. İtirazın kesin kaldırılması yoluna başvurulabilmesi için alacaklının elinde İİK m.68'deki belgelerden birisi bulunmalıdır. Bu belgeler;

- İmzası borçlu tarafından ikrar edilmiş adi senet.(posta veya banka makbuzları veya yalnız alacaklının imzasını taşıyan belge olmaz)
- Onaylama veya düzenleme biçiminde noter senedi.
- Resmi dairelerin ve yetkili makamların verdikleri belgeler. (ör: borç ödemededen aciz belgesi, rehin açığı belgesi...)
- Kredi kurumlarınca düzenlenen belgeler.

CEVAP: C

37. Aşağıdaki şeyler haczolunamaz:

- Devlet malları ile mahsus kanunlarında haczi caiz olmadığı gösterilen mallar,
- (Değişik: 2/7/2012-6352/16 md.) Ekonomik faaliyeti, sermayesinden ziyade bedenî çalışmasına dayanan borçlunun mesleğini sürdürebilmesi için gerekli olan her türlü eşya,
- (Değişik: 2/7/2012-6352/16 md.) Para, kıymetli evrak, altın, gümüş, değerli taş, antika veya süs eşya-

- sı gibi kıymetli şeyler hariç olmak üzere, borçlu ve aynı çatı altında yaşayan aile bireyleri için lüzumlu eşya; aynı amaçla kullanılan eşyanın birden fazla olması durumunda bunlardan biri,
4. Borçlu çiftçi ise kendisinin ve ailesinin geçimi için zaruri olan arazi ve çift hayvanları ve nakil vasıtaları ve diğer eklenti ve ziraat aletleri; değilse, sanat ve mesleki için lüzumlu olan alat ve edevat ve kitapları ve arabacı, kayıkçı, hamal gibi küçük nakliye erbabının geçimlerini temin eden nakil vasıtaları,
 5. Borçlu ve ailesinin idareleri için lüzumlu ise borçlunun tercih edeceği bir süt veren mandası veya ineği veyahut üç keçi veya koyunu ve bunların üç aylık yem ve yataklıkları,
 6. Borçlunun ve ailesinin iki aylık yiyecek ve yakacakları ve borçlu çiftçi ise gelecek mahsül için lazım olan tohumluğu,
 7. Borçlu bağ, bahçe veya meyva veya sebze yetiştiricisi ise kendisinin ve ailesinin geçimi için zaruri olan bağ bahçe ve bu sanat için lüzumlu bulunan alat ve edevat, Geçimi hayvan yetiştirmeye münhasır olan borçlunun kendisi ve ailesinin maişetleri için zaruri olan miktarı ve bu hayvanların üç aylık yem ve yataklıkları,
 8. Borçlar Kanununun 510 uncu maddesi mucibince haczolunmamak üzere tesis edilmiş olan kaydı hayatla iratlar,
 9. Memleketin ordu ve zabıta hizmetlerinde malül olanlara bağlanan emeklilik maaşları ile bu hizmetlerden birinin ifası sebebiyle ailelerine bağlanan maaşlar ve ordunun hava ve denizaltı mensuplarına verilen uçuş ve dalış tazminat ve ikramiyeleri, askeri malüllerle, şehit yetimlerine verilen terfi zammı ve 1485 numaralı kanun hükmüne göre verilen inhisar beyiye hisseleri,
 10. Bir muavenet sandığı veya cemiyeti tarafından hastalık, zaruret ve ölüm gibi hallerde bağlanan maaşlar,
 11. Vücut veya sıhhat üzerine ika edilen zararlar için tazminat olarak mutazarrırın kendisine veya ailesine toptan veya irat şeklinde verilen veya verilmesi lazım gelen paralar,
 12. **(Değişik: 2/7/2012-6352/16 md.)** Borçlunun haline münasip evi,
 13. **(Ek: 2/7/2012-6352/16 md.)** Öğrenci bursları.

CEVAP: E

38. Gecikmiş itiraz müessesesi, genel iflas yoluyla takip yolunda da mümkündür. Ama genel iflas yoluyla takip gecikmiş itiraz icra mahkemesine değil, ASLİYE TİCARET MAHKEMESİNE yapılmaktadır.

CEVAP: E

39. İflasın açılması ile iflas hukuki sonuçlarını doğurmaya başlar. Ancak verilen iflas kararı kesinleşmedikçe 2. Alacaklılar toplantısı yapılmaz ve masa mallarının satışı gerçekleştirilmez.

CEVAP: B

40. İflas idaresi üyeleri alacaklılar toplantısında belirlenecek 6 aday arasından İcra Mahkemesince belirlenecek 3 üyeden oluşmaktadır. İflas idaresinin tüzel kişiliği bulunmaz ve üyeleri TCK anlamında memur sayılırlar. İflas idaresinin her türlü kurum ve kuruluşla muhabere edebilme yetkileri bulunmaktadır. **İşas idaresi sadece adi tasŞyede görev alan bir organdır. basit tasŞyede işas dairesinden başka organ bulunmaz.**

İflas idaresinin gündemini bir üye veya alacaklı belirlemek suretiyle iflas dairesine başvurur. İflas dairesi toplantı gününden en az 7 gün önce üyeleri toplantıya davet eder ve hiçbir toplantıya iştirak etmezse iflas müdürü onlar adına karar alır. Üyelerden biri veya ikisi iştirak etmezse toplantıya müdürde katılır ve çoğunluk sağlanamazsa müdürün oyu doğrultusunda karar alınır.

CEVAP: D

İKTİSAT ÇÖZÜMLER

1. Kısa dönemde bir firma üretimini artırdıkça ortalama sabit maliyeti sürekli azalır.

Ortalama sabit maliyet (AFC) şu formül ile bulunur.

$$AFC = \frac{TFC}{Q} \rightarrow \begin{array}{l} \text{toplam sabit maliyet} \\ \text{üretim miktarı} \end{array}$$

Toplam sabit maliyet üretim artsa bile değişmeyeceğinden üretim (Q) arttıkça AFC azalacaktır.

CEVAP: C

2. Marjinal, hasılat fonksiyonunu ters talep fonksiyonu yardımıyla elde edebiliriz.

Ters talep fonksiyonu $P = a - bQ$ ise

$$TR = P \cdot Q \Rightarrow TR = (a - bQ) \cdot Q \Rightarrow TR = aQ - bQ^2 \text{ olur.}$$

$$MR = \frac{DTR}{DQ} = a - 2bQ \text{ olur.}$$

$P = a - bQ$ ve $MR = a - 2bQ$ fonksiyonlarında

$$MR = 0 \text{ ise } Q = \frac{a}{2b} \text{ olur.}$$

$$P = a - b \left(\frac{a}{2b} \right) \Rightarrow P = a - \frac{a}{2} = \frac{a}{2} \text{ olur.}$$

$$e^d = \frac{DQ}{DP} \cdot \frac{P}{Q}$$

$$e^d = - \frac{1}{b} \cdot \frac{\frac{a}{2}}{\frac{a}{2b}}$$

$$e^d = - \frac{1}{b} \cdot \frac{a}{2} \cdot \frac{2b}{a} = -1$$

$MR = 0$ ise $e^d = -1$ birim esnektir.

CEVAP: B

3. Bir malın fiyatı arttığında ikame etkisi ile mala talep azalır. Yani ikame etkisi negatiftir.

Bir malın fiyatı arttığında gelir etkisi ile reel gelir azalır. Mal düşük bir mal ise mala talep artar. Yani gelir etkisi pozitiftir.

(-) ikame etkisi > (+) gelir etkisi ise toplam etki negatiftir. Yani fiyat artışı toplam etki ile mala talebi azaltır. Toplam etkiyi yansıtan alışılmış talep eğrisi negatif eğimlidir.

CEVAP: E

4. Bütçe doğrusu denklemi $Y = \frac{M}{P_y} - \frac{P_x}{P_y} \cdot X$ şeklindedir.

Denkleme;

$$\begin{array}{l} \frac{M}{P_y} \rightarrow \text{Bütçe} \\ P_y \rightarrow y \text{ malı fiyatı} \end{array} \Rightarrow M = \text{₺}1.800 \quad P_x = 4 \text{ TL}$$

olduğuna göre bu verileri yerine koyarsak

$$\frac{1.800}{P_y} = 900 \quad a = \frac{P_x}{P_y} = \frac{4}{2} = 2 \text{ olur.}$$

$P_y = 2 \text{ TL}$ olur.

CEVAP: B

5. Mal piyasalarında tam rekabet koşulları geçerli ise,

$P = AR = MR$ eşitliği geçerlidir.

Faktör piyasaları tam rekabet ise;

$W = MIC = AIC$ eşitliği geçerlidir.

$\begin{array}{ccc} \downarrow & \downarrow & \downarrow \\ \text{ücret} & \text{marjinal} & \text{ortalama} \\ & \text{faktör maliyeti} & \text{faktör maliyeti} \end{array}$

Mal ve faktör piyasaları tam rekabet ise firma kârını maksimize eden işgücü miktarını; ücretin marjinal ürün değerine eşit olduğu noktada belirler. Marjinal ürün değeri; ilave işgücünün hasılatla yarattığı değişimdir.

CEVAP: C

6. $Q = 20K^a L^{1/4}$ fonksiyonunda K (sermaye)'nin üssü olan a sayısı ürünün sermaye esnekliğidir ve şu şekilde bulunur.

$$a = \frac{\%DQ}{\%DK} = \frac{\%40}{\%80} = \frac{1}{2}$$

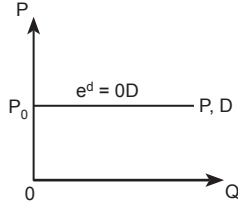
Dolayısıyla fonksiyon $Q = 20K^{1/2} L^{1/4}$ şeklindedir. Verilen Cobb–Douglas üretim fonksiyonunda K ve L'nin üslerinin toplamı ölçüğe göre getiri hakkında fikir verir.

$\frac{1}{2} + \frac{1}{4} = \frac{3}{4} < 1$ olduğu için ölçüğe göre azalan getiri söz konusudur. Dolayısıyla uzun dönem ortalama maliyeti artandır.

CEVAP: A

İKTİSAT / ÇÖZÜMLERİ

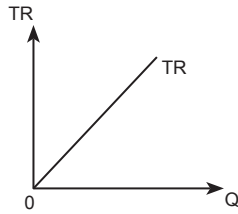
7. Ters talep fonksiyonu yatay ise grafikte görüldüğü gibi tek fiyat söz konusudur ve talebin fiyat esnekliği sonsuzdur.

$P = P_0$ şeklinde ters talep fonksiyonundan toplam hasılat (TR) fonksiyonunu elde edersek

$$TR = P \times Q$$

$TR = P_0 Q$ şeklinde doğrusal bir fonksiyon buluruz.

CEVAP: A

8. $Q = a + bP$ fonksiyonunda $a = 0$ ise fonksiyon $Q = bP$ şeklinde olur.

$$\text{arz esnekliği ise; } e^s = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P}{Q}$$

$$e^s = b \cdot \frac{P}{bP} = 1$$

$$e^s = 1$$

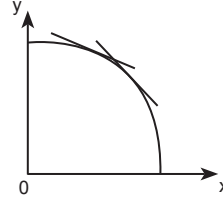
birim esnek arz söz konusudur.

CEVAP: B

9. Bireysel talep eğrisi, Fiyat-Tüketim eğrisi yardımıyla bulunur. Fiyat Tüketim Eğrisi; Farksızlık eğrileri analizinde bir malın fiyatı sürekli değiştirildiğinde elde edilen denge noktalarının geometrik yeridir.

CEVAP: B

10. Marjinal dönüşüm oranı (MRT) üretim imkanların eğrisinin bir noktasının eğimidir. MRT artan bir seyir izliyorsa grafikte de görüldüğü gibi üretim imkanları eğrisine çizilen teğetler dikleşiyordur ve üretim imkanları eğrisi orijine göre içbükeydir.

CEVAP: B

11. Bireysel talep eğrisi, Fiyat tüketim eğrisi yardımıyla elde edilir ve talep eğrisinin esnekliği FTE'nin biçimine bağlıdır. Fiyat tüketim eğrisi pozitif eğimli ise talebin fiyat esnekliği birden küçüktür.

CEVAP: D

12. Talep ve arz birlikte artarsa, talep artışı fiyatı artırır, arz artışı ise fiyatı düşürür. Denge fiyatının sonuçta artıyor yada azalıyor olması talep ve arzdeki artış miktarına bağlıdır. Eğer;

- Talepteki artış arzdeki artıştan büyükse denge fiyatı artar.
- Talepteki artış arzdeki artıştan küçükse denge fiyatı azalır.
- Talepteki artış arzdeki artışa eşitse denge fiyatı değişmez.

Soruda talep ve arzdeki artış miktarı verilmediği için fiyata etki belirsizdir.

CEVAP: E

13. Soruda vergi oranı (t) 0,20 olarak verilmiştir.

$$MPS + MPC = 1$$

$$0,25 + MPC = 1$$

$$MPC = 0,75$$

Vergilerdeki 40 TL lik artışın denge gelirini ne kadar azaltacağını bulmak için vergi çarpanını bulmalıyız.

$$k_t = \frac{-c}{1 - c(1 - t)} = \frac{-0,75}{1 - 0,75(1 - 0,20)}$$

$$= \frac{-0,75}{1 - 0,75(0,80)} = \frac{-0,75}{0,40}$$

$$= -1,875$$

$$\Delta Y = k_t \cdot \Delta T$$

$$\Delta Y = -1,875(40)$$

$\Delta Y = 75$ TL azalır.

CEVAP: C

İKTİSAT / ÇÖZÜMLERİ

14. Lucas arz denklemi kısa dönem toplam arz eğrisinin pozitif eğimini açıklayan denklemdir ve şu şekildedir.

$$Y = Y_N + \alpha (P - P^e)$$

\downarrow \downarrow \downarrow \downarrow \downarrow \downarrow
 Fiili hasıla Potansiyel gerçekteşen beklenen
 hasıla hasıla fiyat düzeyi fiyat düzeyi

Denkleme göre $P > P^e$ ise $Y > Y_N$ olur ve hasıladaki artış işsizliğin azalmasına yol açar.

CEVAP: A

15. Ricardo-Barro Etkisi: Hükümetin vergilerde bugün bir indirim yapması (hükümet alımları veri iken) bütçe açığını artırır. Kişisel tüketimi etkilemez ve özel kesim tasarrufları artma eğilimine girer.

CEVAP: C

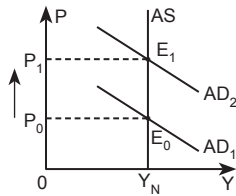
16. Dışlama Etkisi; Artan kamu harcaması sonucu faiz oranının artması ve yatırımın faize duyarlılığına bağlı olarak bir miktar özel kesim yatırımlarının azalmasıdır. Yatırımın faize duyarlılığının yüksek olması faiz artışı sonucu daha fazla yatırımın dışlanmasına yol açar.

CEVAP: E

17. Merkez Bankası faiz hedefi seçmiş ise amacına ulaşabilmek için faiz oranını sabitleyecektir. Bu durumda para piyasası denge eğrisi olan LM eğrisi veri faiz oranından yatay eksene paralel olacaktır.

CEVAP: B

18. Toplam Arz eğrisinin klasik bölgesinde Toplam Arz eğriyi dikeydir.

Grafikte ekonomi E_0 noktasında dengede iken kamu harcaması artışı sonucu Toplam Talep (AD) eğrisi sağa kayar. Fiyatlar genel düzeyi artarken hasıla sabit kalır.

CEVAP: C

19. Deflasyonist Açık: Fiili GSYİH'nin Potansiyel GSYİH'den küçük olması sonucu ortaya çıkan harcama açığıdır.

$$\text{GSYİH Açığı} = \text{Potansiyel GSYİH} - \text{Fiili GSYİH}$$

Deflasyonist açık var ise, Fiili GSYİH > Potansiyel GSYİH olur.

Dolayısıyla GSYİH açığı pozitif olur.

CEVAP: B

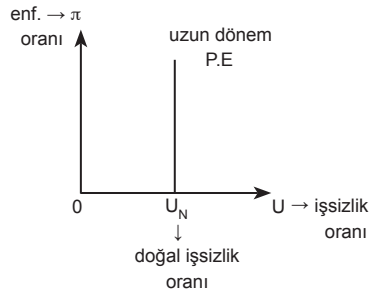
20. Dışa açık bir ekonomide mal piyasasında dengeyi sağlayan eşitlik aşağıdaki gibidir.

$$\underbrace{(S - I)}_{\text{özel sek. tas. dengesi}} = \underbrace{(G + T_R - T)}_{\text{bütçe dengesi}} + \underbrace{(X - M)}_{\text{dış denge}}$$

Dolayısıyla tasarruf (S) ve yatırım (I) arasındaki fark bütçe dengesi ile dış dengenin toplamına eşittir.

CEVAP: C

21. Monetaristlere göre uzun dönem Phillips eğrisi dikeydir. Yani enflasyon ile işsizlik arasında ilişki yoktur.

CEVAP: A

22. Otonom tasarruf (S_O): Gelire bağlı olmayan tasarruftur. Otonom tüketimin (C_O) negatif işaretlidir.

$$S_O = -C_O$$

Otonom tasarruftaki bir artış otonom tüketimin azaldığı anlamına gelir ve tüketim fonksiyonu aşağı kayar.

CEVAP: B

İKTİSAT / ÇÖZÜMLERİ

23. "Her arz kendi talebini yaratır" biçiminde ifade edilen ve Say Yasası olarak da bilinen Mahreçler Yasası, J.B. Say tarafından geliştirilmiştir.

CEVAP: D

24. Merkantilizm, Fizyokraziye bir tepki olarak doğmuş olup, yoğun devlet müdahaleciliğine dayanmaktadır. Bir ülkenin zenginliğinin sahip olduğu altın ve gümüş miktarıyla ölçüldüğünü ileri süren Merkantilistler dış ticaret fazlası verilmesinin önemi üzerinde durmuşlardır.

CEVAP: B

25. Parasal taban = Rezerv para + Açık piyasa işlemleri
⇒ Parasal taban – Rezerv para = Açık piyasa işlemleri
NOT: Rezerv para ise; emisyon, bankalar mevduatı, fon hesapları ve banka dışı kesim mevduatından oluşmaktadır.

CEVAP: A

26. Zorunlu karşılık oranının düşürülmesi parasal taban çarpanının değerini yükselterek para arzının artmasına neden olur. Para arzının artması ise faiz oranını düşürür. Diğer taraftan zorunlu karşılık oranındaki düşüş banka rezervlerini artırarak, bankaların verebilecekleri kredi miktarını yükseltir.

CEVAP: B

27. Reeskont oranı, Merkez Bankasının bankacılık sistemine kredi vererek rezerv aktarması sırasında uyguladığı bir oran olup, açık piyasa işlemleri dışında bağımsız bir para politikası aracıdır.

CEVAP: E

28.
$$\Delta M = \frac{1+c}{r_{DD} + e + c} \cdot \Delta B = \frac{1+0,20}{0,15+0,05+0,20} 500 = 1500$$

ΔM : Para arzındaki değişim

ΔB : Parasal tabandaki değişim

c: Nakit tercih oranı

e: Serbest rezerv oranı

r_{DD} : Vadesiz mevduat zorunlu karşılık oranı

CEVAP: C

29. Solow Artığı, Neo Klasik Büyüme Modelinde (Solow-Swan Modeli) teknolojik gelişmenin büyümeye etkisini göstermekte olup, $\frac{DA}{A}$ ile gösterilir ve toplam faktör verimliliğindeki değişmeyi ölçer.

CEVAP: A

30. Gelir dağılımındaki adaletsizliğin derecesini ölçen Gini katsayısının değeri sıfıra yaklaştıkça adaletsizlik azalır, bire yaklaştıkça adaletsizlik artar.

CEVAP: D

31. Harrod-Domar büyüme modeli, yatırımların gelir ve kapasite artırıcı etkileri üzerinde durmuştur.

CEVAP: A

32. Hızlı nüfus artışı yatırım sapması, bağımlı nüfusun artması ve sermaye sığlaşması (kişi başına düşen sermaye miktarının azalması) gibi üç temel soruna yol açarak, ekonomik büyümeyi engeller.

CEVAP: A

33. Heckscher-Ohlin teorisi, mutlak üstünlükler teorisi ve karşılaştırmalı üstünlükler teorisi klasik dış ticaret kuramlarıdır. Nitelikli işgücü teorisi, teknoloji açığı teorisi, ürün dönemleri teorisi, tercihlerde benzerlik teorisi, ölçek ekonomileri teorisi ve monopolcü rekabet teorisi 1960'larda ortaya atılan yeni dış ticaret teorileridir.

CEVAP: C

34. Net değişim ticaret haddi ihracat fiyat indeksinin ithalat fiyat indeksine oranıdır. (P_x/P_m)

CEVAP: A

35. En dar kapsamlı iktisadi birleşme türü olan tercihli ticaret anlaşmalarında, ülkeler karşılıklı olarak gümrük tarifelerinde indirim gitmektedirler.

CEVAP: E

36. Yabancı hazine bonosu alımı kısa vadeli bir sermaye çıkışı olup, ödemeler bilançosunun sermaye hesabında izlenir.

CEVAP: B

37. 1958 İstikrar kararları arasında devalüasyon, yani Türk Lirasının değerinin düşürülmesi yer almaktadır.

CEVAP: A

Cumhuriyet öncesi dönemde Osmanlı sanayisinin genel niteliklerini şu şekilde özetlemek mümkündür (Ökçün, 1971 ve İssawi, 1980'den aktaran İTO, 1989: 6) : - Osmanlı İmparatorluğu'nda temel sanayiler kurulmamıştır. Osmanlı İmparatorluğu hammadde ve gıda malları satıp, mamul mallar satın alan bir ülke konumundadır. - Osmanlı sanayisi, sadece yakın pazarlar için üretilen tüketim malları alanında bir gelişme göstermiştir. İmalat sanayisi içinde gıda malları üretiminin ve daha sonra tekstil sanayinin payı yüksektir. - Ayrıca Osmanlı sanayisi, madencilik ve tarımsal üretim ile bir bütünleşmenin olmadığını göstermektedir. Osmanlı topraklarından çıkarılan madenlerin ve tarımsal ürünlerin çok büyük bir kısmı işlenmeden ihraç edilmektedir.

CEVAP E

İKTİSAT / ÇÖZÜMLERİ

38. 5 Nisan 1994 İstikrar Kararları arasında KİT reformu, sosyal güvenlik reformu, kamu sektörünün yeniden yapılandırılması ve tarımsal politikalarla ilgili yapısal dönüşümlerin yanında özelleştirme yer almaktadır.

CEVAP: B

39. 2000 yılı Enflasyonu Düşürme Programının temel amaçlarından biri de reel faiz oranlarını makul bir seviyeye indirmektir.

CEVAP: E

MALİYE ÇÖZÜMLER

1. Yapısal yaklaşım devlet faaliyetlerine ilişkin konuların ekonomik açıdan incelenmesidir. Kamu faaliyetlerinin ekonomik analizi yapılır. Yapısal yaklaşım daha çok kamu ekonomisi ile özel ekonomiyi karşılaştırır. Kaynak dağılımında ve kullanımında etkinlik çalışmalarını kapsar.
CEVAP: B
2. Dışsallıklar sebebiyle piyasa etkinliği sağlanamıyorsa dışsallıkların taraflarını oluşturan karar birimleri karşılıklı alışverişlerle etkinlik koşullarını yeniden tahsis edebilirler.
CEVAP: A
3. David Ricardo'ya göre bütçe açıklarının borçlanma ile finansmanı bugünkü vergi yükünün gelecekteki aynı yükü ikamesi olduğundan yaşam boyu gelir hipotezi altında, tüketim üzerinde etkili olmaz.
CEVAP: B
4. Hizmet sunmak amacıyla para harcanması kamu kesiminin olduğu kadar özel kesimin de özelliğidir. Bu ifade bir fark değil bir benzerliktir.
CEVAP: D
5. Para ekonomisinin yaygınlaşması, bütçe usullerinin değişmesi, nüfusun artması ve ülke sınırlarının büyümesi kamu harcamalarının görünüşte artış nedenleri arasında sayılırken askeri harcamaların yaygınlaşması gerçek artış nedenidir.
CEVAP: D
6. Kaynak dağılımına olan etki gerçek harcamalar sayesinde belirlenebilir. Gerçek harcamalar ise toplam kamu harcamalarından transfer harcamalarının çıkartılmasıyla bulunur.
CEVAP: B
7. Üretim faktörlerini kullanarak toplam talebi etkilemeleri ve dolayısıyla milli gelire katkı yapmaları nedeniyle "gelir yaratıcı harcamalar" olarak nitelendirilen harcamalar cari ve yatırım harcamalarıdır. Emekli maaşları transfer harcaması olması dolayısıyla bu grupta yer almaz.
CEVAP: C
8. Odle'in yaklaşımı Marksist Yaklaşım değil, Politik Aşamalar Hipotezi'dir. Marksist Yaklaşım J. O'connor'a aittir.
CEVAP: C
9. Milton Friedman tarafından ileri sürülmüş negatif gelir vergisi sosyal transfer harcaması olarak da nitelendirilir. Devletin dar gelirliilere yaptığı aktarımlardır.
CEVAP: E
10. Taahhüt alımları yatırım harcaması olarak kabul edilir.
CEVAP: B
11. Genel harcama vergisini öneren kişi Kaldor'dur.
CEVAP: C
12. Verginin gelir esnekliği; vergi gelirlerindeki değişimin milli gelirdeki değişmeye oranıdır.
$$Y_t = \Delta t / t_0$$
$$\Delta y / y_0$$

CEVAP: C
13. Kazanılan gelir yöntemi; ayrıcalıkların kaldırılması halinde kazanılacak gelir büyüklüğünün tahminidir.
CEVAP: C

MALİYE / ÇÖZÜMLERİ

14. Ekonomide büyük işletme örgütlenmesinin yaygın olması vergi kapasitesini düşürmez. Aksine artırır. Esnaf ve KOBİ'lerin ağırlıkta olması nedeniyle vergi kapasitesi olumsuz etkilenmektedir.

CEVAP: E

15. Advalorem vergilendirmede matrah belirlenirken mal veya hizmetin parasal değeri esas alınmaktadır. Miktarın esas alındığı matrah tipi, spesifik matrahtır. Ayrıca baş vergisinin hem konusu hem de matrahı mükellefin kendisidir.

CEVAP: D

16. Vergi yükümlülüğüne getirilen kısıtlamalara istisna, vergi yükümlüsüne getirilen kısıtlamalara ise muafiyet denir. Vergi istisnası, vergilendirilmesi gereken konunun vergi dışı bırakılmasıdır. Objektif bir kavramdır. Örneğin risturn istisnası, turizm kazançları istisnası... Vergi sorumlusu ise vergilendirilmesi gereken kişinin vergi dışı bırakılmasıdır. Subjektif bir kavramdır. Esnaf muafiyeti, diplomat muafiyeti gibi.

CEVAP: B

17. Kamu mali yönetimi Maliye Bakanlığı'nın değil TBMM'nin bütçe hakkına uygun şekilde yürütülür.

CEVAP: B

18. Torba bütçe ile kuruluşlara ayrı ayrı ödenek verilmekte, kuruluşlar ödenek kullanımında serbest bırakılmaktadır.

CEVAP: B

19. Bir yıla ait malî istatistikler izleyen yılın Mart ayı içinde; hazırlanma, yayımlanma, doğruluk, güvenilirlik ve önceden belirlenmiş standartlara uygunluk bakımından Sayıştay tarafından değerlendirilir ve bu amaçla düzenlenen değerlendirme raporu Türkiye Büyük Millet Meclisine ve Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilir. Bu raporda yer alan değerlendirmelere ilişkin olarak Hazine ve Maliye Bakanı gerekli önlemleri alır.

CEVAP D

20. Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde ödenek gönderilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

CEVAP: A

21. Klasik bütçe harcamayı yapan yönetim birimini esas alırken planlama programlama bütçeleme sistemi tüm kamu hizmetlerine uygulanabilen ve faaliyetlerle maliyetler arasında ilişki kurabilen bir bütçe sistemidir.

CEVAP: E

22. İç kontrolün amacı;

A) Kamu gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesini,

B) Kamu idarelerinin kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesini,

C) Her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini,

D) Karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesini,

E) (Değişik: 22/12/2005-5436/10 md.) Varlıkların kötüye kullanılması ve israfını önlemek ve kayıplara karşı korunmasını, sağlamaktır.

CEVAP C

23. Dış borçlanmaya gidilmesi ekonomide talebin kısılmasına değil talebin artmasına sebep olur. Diğer ifadeler doğrudur.

CEVAP: E

24. Uzun vadeli borçlara konsolide borç adı verilir. Borcun konsolidasyonu ise borcun vadesinin uzatılması anlamına gelen borcun tahkimi aile aynı anlama gelmektedir.

CEVAP: D

25. Enflasyon sayesinde devletin borcunun erimesi otomatik ödeme yani otomatik amortisman anlamına gelmektedir.

CEVAP: B

26. Devlet borçlanmasında kambiyo garantisi söz konusu değildir.

CEVAP: A

MALİYE / ÇÖZÜMLERİ

27. İhtiyari tahkim ifadesi, devletin borcunun vadesini uzatacağını ancak tasarruf sahibinin yani alacaklının bu durumu kabul edip etmemekte serbest olduğu anlamına gelmektedir.
- CEVAP: B**
28. Yapısal açık; ekonominin normal olarak kabul edilen bir üretim düzeyinde bulunması durumunda gerçekleşecek olan bütçe açığıdır. Aynı zamanda tam istihdam bütçe açığı olarak ifade edilir.
- CEVAP: A**
29. Bir ekonomide istikrarsızlığın önlenmesi için tüketimin belirli bir düzeyde olması gerekir. Ancak düşük gelirli bireylerin tüketim seviyeleri düşüktür. Diğer taraftan ülkede ekonomik büyüme ve kalkınmanın sağlanabilmesi için yatırıma ve yatırımları finanse edecek tasarrufa ihtiyaç vardır. Maliye politikasını kullanarak tüketimi kısip tasarrufları artırmaya çalışmak hem ekonomik istikrar amacıyla çatışır hem de düşük gelirli bireylerin yaşam standartlarının daha aşağı çekilmesine neden olur.
- CEVAP: D**
30. Otomatik istikrar sağlayıcı olarak en güçlü vergi bilindiği gibi gelir vergisidir. Kurumlar vergisinin esnekliğinin gelir vergisine göre düşük olmasının sebebi ise sabit oranlı olması ve konusunun dar olmasıdır. Tüketim vergileri de yine gelir düzeyindeki değişimleri daha uzaktan izler. Ancak istikrarı sağlama gücü en düşük vergiler servet vergileridir. Bunun sebebi esnekliklerinin düşük olmasıdır.
- CEVAP: D**
31. Olivera- Tanzi etkisi olarak ifade edilen bu görüş; enflasyon döneminde vergi tahsilatının gecikmesi ile uğrılan reel satın alma gücü kaybıdır.
- CEVAP: B**
32. Devlet eğer para basmak yoluyla kamu harcamalarını finanse ederse kendisine vergi gibi bir kaynak yaratmış olur. Enflasyon vergisi olarak tanımlanan bu durum, ellerinde para tutanların üzerine konulmuş bir vergi gibidir. Çünkü bu kesimlerin elinde tuttukları paranın satın alma gücü düşerken devletin gelirleri artmış olur.
- CEVAP: B**
33. Transfer harcamalarındaki artış eşit miktarda vergi ile finanse edildiğinde milli gelirde hiçbir artış olmaz. Bu durumda denge gelir düzeyindeki toplam etki sıfıra eşit olmaktadır.
- CEVAP: A**
34. Maastricht kriterlerine göre kamu açığının milli gelire oranı için öngörülen üst sınır (Kamu açığı/ Milli gelir) %3 olarak belirtilmiştir. Borç stokunun milli gelire oranı ise % 60 olarak ifade edilmiştir.
- CEVAP: C**
35. Emlak komisyoncusunun kazancı ticari kazançtır.
- CEVAP: D**
36. Bilanço usulüne göre vergilendirilen mükellefler azalan bakiyeler yöntemiyle amortisman ayırabilirler.
- CEVAP: D**
37. İştirak kazançları istisnasından sadece kurumlar vergisine tabi mükellefler yararlanır. Buna göre; kurumların tam mükellef olan başka bir kurumun sermayelerine iştiraklerinden elde ettikleri kazançlar KV.'den istisnadır.
- CEVAP: E**
38. Bir vergi tarh edildikten sonra bu vergiyle ilgili olarak ortaya çıkan ve defter, kayıt ve belgelere veya kanuni ölçülere dayanılarak miktarı tespit olunan bir matrah veya matrah farkı üzerinden vergi tarh olunmasına ikmalen tarhiyat adı verilir.
- CEVAP: B**
39. Pişmanlık ve ıslah vergi borcunu değil vergi cezasını ortadan kaldıran durumlar arasında yer almaktadır.
- EVAP: C**
40. Tarhiyat sonrası uzlaşma istenmesi ancak sağlanamaması durumunda mükellefin vergi mahkemesine başvuru hakkı korunmaktadır. Eğer dava açma süresine 15 günden fazla kalmışsa kalan süresi içerisinde dava açabilecektir. Ancak 15 günden az süresi kalmışsa, dava süresi uzlaşma tutanağının tebliğinden itibaren 15 gün olarak uzamaktadır.
- CEVAP: C**

MUHASEBE ÇÖZÜMLER

1. İşletmenin sahip veya yöneticilerden, personelinden ve diğer ilgililerden ayrı bir kişiliğe sahip olduğu ve o işletmenin muhasebe işlemlerinin sadece bu kişilik adına yürütülmesi gerektiğini öngören kavram Kişilik kavramıdır. Ücret tahakkuku kaydında "Personele Borçlar hesabı"nın kullanılması kişilik kavramı gereğidir.

CEVAP: B

2. Kasa hesabının Borç Kalanı : ₺14.146
Fiili Sayım Sonucu : ₺14.634
Kasa Fazlası : ₺488

Fiili sayım sonucu bulunan kasa mevcudu, kasa hesabının borç kalanından fazla ise kasa fazlası vardır. Kasada ortaya çıkan fazlalık geçici hesap olan Sayım ve Tesellüm Fazlalıkları hesabının alacak tarafına kaydedilirken Kasa hesabı fazlalık kadar borçlandırılır.

İşletmenin kasa farkını belirlediği tarihte yapacağı kayıt aşağıdaki gibidir:

KASA	488
SAYIM VE TESELLÜM FAZLALIKLARI	488

CEVAP: C

3. 01.11.2011 - 31.12.2011 tarihleri arasındaki 2 aylık sürenin faiz tutarı hesaplanır.

$$\text{Faiz} = \frac{600 \times 2 \times 70}{1.200}$$

$$= ₺70 \text{ dir.}$$

Yapılacak kayıt

GELİR TAHAKKUKLARI	70
FAİZ GELİRLERİ	70

CEVAP: C

4. İşletmelerin sahip oldukları menkul kıymetlerin borsa ve piyasa değerlerinde ortaya çıkan değer kayıplarının muhasebeleştirilmesinde Karşılık Giderleri hesabı borçlandırılırken, Menkul Kıymet Değer Düşüklüğü Karşılığı hesabı alacaklandırılır.

$$\text{Alış Değeri} \rightarrow ₺20.000$$

$$\text{Borsa Değeri} \rightarrow ₺16.000$$

Yapılacak kayıt

KARŞILIK GİDERLERİ	4.000
MENKUL KIYMET DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI	4.000

CEVAP: B

5. 01.03.2011 tarihinde ₺2 nominal değerle ihraç edilen tahvil 01.06.2011 tarihinde 1.000 adedi ₺2.000'den satın alınmış, aynı tarihte ₺2,4'den 300 adedi satılmıştır.

01.03 - 01.06.2011 tarihleri arasında geçen 3 aylık sürenin faiz tutarı;

$$= \frac{2.000 \times 72 \times 3}{1.200}$$
$$= ₺360 \text{ dir.}$$

01.03 - 01.06.2011 tarihleri arasında geçen 3 aylık sürenin faiz tutarı satılan 300 adet için:

$$= \frac{300 \times 72 \times 3}{1200}$$
$$= ₺108 \text{ dir.}$$

$$300 \text{ adet tahvilin alış değeri} = 300 \text{ adet} \times ₺2 = ₺600$$

$$300 \text{ adet tahvilin satış değeri} = 300 \text{ adet} \times ₺2,4 = ₺720$$

₺120 fark var ancak bu tutarın ₺108'si işleyen faiz, kalan ₺12 ise satış kârıdır.

– Yapılacak kayıt

BANKALAR	720
KAMU KESİMİ TAHVİL SENET VE BONOLARI	600
FAİZ GELİRLERİ	108
MENKUL KIYMET SATIŞ KÂRLARI	12

CEVAP: E

MUHASEBE / ÇÖZÜMLERİ

6. Tahsil edilebilir duruma gelmiş hisse senedi temettü kuponları ile ilgili işletmenin yapacağı kayıt;

_____ / _____	
DİĞER HAZIR DEĞERLER	500
İŞTİRAKLERDEN TEMETTÜ GELİRLERİ	500
_____ / _____	

Hisse senedi temettü kupon bedelinin işletmenin banka hesabına yatırılması ile ilgili yapılacak kayıt

_____ / _____	
BANKALAR	500
DİĞER HAZIR DEĞERLER	500
_____ / _____	

Soruda temettü kupon bedellerinin banka hesabına geçmesi ile ilgili kayıt istenmiştir.

CEVAP: D

7. – Mali satışı (15000\$ x 1,4)

_____ / _____	
ALICILAR	21.000
YURTDIŞI SATIŞLAR	21.000
_____ / _____	

- Dönemsonu kaydı (1,5 – 1,4 = 0,10 x 15.000\$)

_____ / _____	
ALICILAR	1.500
YURTDIŞI SATIŞLAR	1.500
_____ / _____	

- Uygulanan gecikme faizi (200% x 1,5)

_____ / _____	
ALICILAR	300
FAİZ GELİRLERİ	300
_____ / _____	

CEVAP: D

8. – Alacağın şüpheli hale gelmesi

_____ / _____	
ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR	3.680
ALACAKLAR SENETLERİ	3.680
_____ / _____	

- Karşılık Ayrılması

_____ / _____	
KARŞILIK GİDERLERİ	2.760
ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR KARŞILIĞI	2.760
_____ / _____	

$$3680 \times 0,75 = \text{₺}2.760$$

- Şüpheli Alacağın tahsili

_____ / _____	
KASA	2.400
ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR KARŞILIĞI	2.760
ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR KONUSU KALMAYAN KARŞILIKLAR	1.480
_____ / _____	

Toplam alacak ₺3680 iken, işletme ₺2400 tahsilat yapabilmıştır. Karşılık yoluyla ₺2760 gider yazıldığı için tahsilat yapıldığından dolayı bir gelir hesabı olan Konusu Kalmayan Karşılıklar hesabı ₺1480 alacakları. Aradaki (2760 - 1480) = ₺1280'lik tutar karşılık giderleri hesabında durmaktadır.

CEVAP: E

9. Reeskont dönemsonu işlemidir. Hesaplanan reeskont tutarları Alacak Senetleri Reeskontu hesabına alacak, Reeskont Faiz Giderleri hesabına borç kaydedilir. İzleyen dönem Reeskont Faiz Gelirleri hesabına aktarılacak kapatılır.

- Yapılacak kayıt

_____ / _____	
ALACAK SENETLERİ REESKONTU	5.450
REESKONT FAİZ GELİRLERİ	5.450
_____ / _____	

CEVAP: C

MUHASEBE / ÇÖZÜMLERİ

10. A işletmesini borcuna karşılık satıcı D'ye keşide ettiği çek ile ilgili kayıt aşağıdaki gibidir:

SATICILAR	7.200
VERİLEN ÇEKLER VE ÖDEME EMİRLERİ	7.200

Buna karşılık D firmasının yapacağı kayıta A işletmesinin keşide etmiş olduğu çek, Alınan çekler hesabında izlenir.

ALINAN ÇEKLER	7.200
ALICILAR	7.200

CEVAP: C

11. Soruda ay sonunda KDV hesaplarına ilişkin verilerde Ödenecek Vergi ve Fonlar hesabı tutarı verilmişse, göz önüne alınmadan yalnızca İndirilecek KDV ve Hesaplanan KDV hesaplarının tutarları arasındaki farka göre kayıt yapılır.

– Yapılacak kayıt

HESAPLANAN KDV	4.500
İNDİRİLECEK KDV	3.700
ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	1.800

CEVAP: E

12. Dönem sonu mal mevcudunu bulabilmek için öncelikle STMM hesaplanmalıdır.

STMM = Ticari Mal hesabının borç kalanı – Dönem sonu mal mevcudu

Fakat STMM soruda verilen bilgilere göre yukarıdaki formülden bulunamamaktadır. Bu nedenle Brüt Satış Kâr/Zararı formülünden hesaplanmalıdır.

Brüt Satış Kârı = Satışlar – STMM

800 = 4000 – STMM

STMM = 3200'dir.

B	TİCARİ MALLAR	A
Dönem başı mal mevcudu	1.500	
Dönemiçi alışlar	3.700	
	5.200	

STMM = Ticari mal hesabının borç kalanı – Dönem sonu mal mevcudu

3.200 = 5.200 – Dönem sonu mal mevcudu

Dönem sonu mal mevcudu = 5.200 – 3.200

= 2.000

CEVAP: B

13. Peşin fiyatı 4200 olan mallar 4 ay vadeli olarak 4700'ye satılmıştır. (4700 – 4200) = 500'lik tutar Diğer Gelirler hesabında izlenecektir.

Yapılacak kayıt

ALICILAR	4.700
YURT İÇİ SATIŞLAR	4.200
DİĞER GELİRLER	500

CEVAP: C

14. Kullanılamaz hale gelmiş olan ticari malların bedeli gidere dönüştürülür. Diğer Olağan Gider ve Zararlar hesabı borçlandırılırken, ticari mallar hesabı alacaklandırılır. Bununla beraber olduğu değer düşüklüğü belirlenen ticari mallar için karşılık ayrılmıştır.

Yapılacak kayıt

DİĞER OLAĞAN GİDER VE ZARAR	5.000
KARŞILIK GİDERLERİ	12.000
TİCARİ MALLAR	5.000
STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ	
KARŞILIĞI	12.000

CEVAP: E

15. Maliyet Gider Karşılığı hesabı bilançonun pasifinde Borç ve Gider Karşılıkları Grubunda yer alan, yalnızca pasif karakterli bir hesaptır. Düzenleyici niteliği yoktur.

CEVAP: B

16. 15.000\$ x 1,3 = 19.500

19.500 x 0,30 = 5850 ve 1.350 akreditif gideri hesaptan alındığında işletmenin mevduat hesabı azalır ve alacak kaydedilir. Kalan tutar ise (19.500 – 5.850) 13.650 bankadan kredi çekilerek ödenmiştir.

– Yapılacak kayıt

VERİLEN SİPARİŞ AVANSLARI	20.850
BANKALAR	7.200
BANKA KREDİLERİ	13.650

CEVAP: B

MUHASEBE / ÇÖZÜMLERİ

17. 01.08. - 31.12.2011 tarihleri arasındaki 5 aylık sürenin kira geliri dönem geliri olarak Diğer Olağan Gelir ve Kârlar hesabına, kalan 7 aylık sürenin geliri ise Gelecek Yıllara ait Gelirler hesabına kaydedilir.

$$₺66.000 / 12 \text{ ay} = 5500 \text{ aylık kira geliri}$$

$$₺5500 \times 5 \text{ ay} = ₺27.500 \text{ (01.08 - 31.12.2011)}$$

$$66.000 - 27.500 = ₺38.500 \text{ 7 aylık kira geliri}$$

Yapılacak kayıt

01.08.2011	
KASA	66.000
DİĞER OLAĞAN GELİR VE KÂRLAR	27.500
GELECEK YILLARA AİT GELİRLER	38.500

CEVAP: B

18. DİĞER DÖNEN VARLIKLAR

- Devreden KDV
- İndirilecek KDV
- Diğer KDV
- Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar
- İş Avansları
- Personel Avansları
- Sayım ve Tesellüm Noksanlıkları
- Diğer Çeşitli Dönen Varlıklar
- Diğer Dönen Varlıklar Karşılığı (–)

hesaplarından oluşur.

CEVAP: E

19. ₺12.000'lik sermaye taahhüdünün 1/4'ünü yerine getiremeyen ortağın payının iptal edilmesi ile birlikte işletme ₺12.000 hisseyle yeni bir ortak alınmıştır. Yeni ortağın sermaye taahhüdü ₺12.000'dir.

İptal edilen hisse senetlerinin bedellerine mahsuben yapılan ödemelerin, bunların yerine çıkarılan hisse senetlerinden elde edilen hasılat noksanı kapatıldıktan sonra artan kısım (13.200 – 12.000) = ₺1200 Hisse Senedi İptal Kârları hesabında izlenir.

– Yapılacak kayıt

/	
KASA	13.200
ÖDENMEMİŞ SERMAYE	12.000
HİSSE SENEDİ İPTAL KÂRLARI	1.200

CEVAP: C

20.

/	
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	11.200
299 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	14.000
255 DEMİRBAŞLAR	14.000
229 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	11.200
/	

CEVAP: E

21. Kiralanan satış mağazasına yapılan vitrin, için yapılan ödemeler diğer artırcı nitelikler Özel Maliyetler hesabında izlenir.

Yapılacak kayıt

/	
ÖZEL MALİYETLER	
KASA	
/	

CEVAP: D

22. Herhangi bir işin gerçekleşmesini sağlamak veya kolaylaştırmak için yeraltında veya yer üstünde inşaa edilmiş her türlü yol, köprü, kanal, tünel, sarnıç, iskele, park, bahçe vb. yapılar yeraltı ve yerüstü Düzenleri hesabında izlenir.

Yeraltı ve Yerüstü düzenlerinin yapımı tamamlanınca kadar yapılan harcamalar yapılmakta olan yatırımlar hesabında izlenir. Yapım tamamlanınca Yer Altı ve Yerüstü Düzenleri hesabının borcuna devredilerek kapatılır.

Yapılacak kayıt

/	
YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ	24.000
YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	24.000
/	

CEVAP: C

MUHASEBE / ÇÖZÜMLERİ

23. Reeskont dönemsonu işlemidir. Hesaplanan reeskont tutarları Alacak Senetleri Reeskontu hesabına alacak, Reeskont Faiz Giderleri hesabına borç kaydedilir.

- Dönem sonunda

REESKONT FAİZ GİDERLERİ
ALACAK SENETLERİ REES-
KONTU

CEVAP: E

24. Nominal değerini altında ihraç edilen tahvil, senet vs. diğer menkul kıymetlerin nominal değeri ile satış fiyatı arasındaki farklardan gelecek döneme ait olanlar ve Menkul Kıymetler İhraç Farkları hesabından bu hesaba aktarılanlar bu hesabın borcuna, menkul kıymetin vadesine paralel olarak itfa edilmesi kaydıyla hesaplanan itfa tutarları Finansman Giderleri grubundaki hesaplar karşılığında bu hesaba olacak kaydedilir.

FİNANSMAN GİDERLERİ
MENKUL KIYMET İHRAÇ
FARKLARI

CEVAP: A

25. – Kıdem tazminatı ayrılması

31.12.2011
GENEL YÖNETİM GİDERLERİ 120.000
KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI 120.000

Emekliye ayrılacak işçinin kıdem tazminatı uzun vadeli-
den kısa vadeliye aktarılır.

KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI 35.000
KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI 35.000

- Ödeme kaydı

31.12.2011
KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI 35.000
GENEL YÖNETİM GİDERLERİ 3.000
KASA 37.772
ÖDENECEK VE FONLAR 228

CEVAP: B

26. • Depozito Alındığında

KASA 12.000
ALINAN DEPOZİTO VE TEMİ-
NATLAR 12.000

- İşletmenin açtığı ihaleyi kazanan firmanın süresi içerisinde sözleşme yapmaya gelmemesi sonucu işletme depozito tutarını Diğer Gelirler hesabına aktarılır.

- Yapılacak kayıt

ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNAT-
LAR 12.000
DİĞER GELİRLER 12.000

CEVAP: C

27. Peşin ödenen ve bir yıl içinde indirim konusu yapılabilecek gelir, kurumlar ve diğer vergiler ile fonlar, Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar hesabına borç yazılır. Dönem sonunda tahakkuk edecek gelir veya kurumlar vergisi ile fon karşılıklarından yapılacak olan indirimi teminen Dönem Kârının Peşin Ödenen Vergi ve Diğer yükümlülükleri hesabının borcuna aktarılır.

- Yapılacak kayıt

DÖNEM KARININ PEŞİN ÖDENEN 49.000
VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜK-
LERİ
PEŞİN ÖDENEN VERGİ VE
FONLAR 49.000

CEVAP: B

28. Yabancı para ile düzenlenmiş senetlerin değerlemesi sonucu oluşan kur farkları Kambiyo Kârları veya Kambiyo Zararları hesabında izlenir.

Borç senetlerinin değerlemesi sonucu oluşan kur artışı, söz konusu borç tutarını arttıracığı için Kambiyo Zararları hesabının borcunda izlenir.

CEVAP: E

MUHASEBE / ÇÖZÜMLERİ

29. Soruda verilen bilgilere göre duran varlık tutarını hesaplayabilmek için öncelikle dönen varlıkları bulmak gerekir;

$$\text{Aktif toplam} = \text{Pasif toplam}$$

$$\text{Pasif toplam} = \text{KVYK} + \text{UVYK} + \text{Özkaynaklar}$$

$$6500 = \text{KVYK} + 3000 + 2500$$

$$6500 = \text{KVYK} + 5500$$

$$\text{KVYK} = 1000$$

$$\text{Cari Oran} = \frac{\text{Dönen Varlık}}{\text{KVYK}}$$

$$1,6 = \frac{\text{Dönen Varlık}}{1000}$$

$$\text{Dönen Varlıklar} = \text{₺}1600$$

$$\text{Aktif toplam} = \text{Dönen Varlık} + \text{Duran Varlık}$$

$$6500 = 1600 + \text{Duran Varlık}$$

$$\text{Duran Varlıklar} = \text{₺}4900 \text{ dir.}$$

CEVAP: D

30. Brüt Satış Kârlılığı = $\frac{\text{Brüt Satış Kârı}}{\text{Net Satışlar}}$

$$\text{Brüt Satışlar} \quad 65.500$$

$$\text{Satış İndirimleri} \quad (15.500)$$

$$\text{NET SATIŞLAR} \quad 50.000$$

$$\text{Satışların Maliyeti} \quad (12.000)$$

$$\text{BRÜT SATIŞ KÂRI} \quad 38.000$$

$$\text{Brüt Satış Kârlılığı} = \frac{38.000}{50.000} = 0,76$$

CEVAP: A

31. Aktif devir hızı = $\frac{\text{Net Satışlar}}{\text{Aktif toplam}}$

$$2 = \frac{20.000}{\text{Aktif toplam}}$$

$$\text{Aktif toplam} = 10.000$$

$$\text{Devamlı Sermaye} = \text{UVYK} + \text{Özkaynaklar}$$

$$= 7000$$

$$\text{Aktif toplam} = \text{Pasif toplam}$$

$$\text{Pasif toplam} = \text{KVYK} + \text{UVYK} + \text{Özkaynaklar}$$

$$10.000 = \text{KVYK} + 7000$$

$$\text{KVYK} = 3000$$

CEVAP: A

$$\begin{aligned} 32. \text{Finansman Oranı} &= \frac{\text{Özkaynaklar}}{\text{Yabancı Kaynaklar}} \\ &= \frac{36.000}{15.000 + 9.000} \\ &= \frac{36.000}{24.000} \\ &= 1,5 \end{aligned}$$

CEVAP: D

$$\begin{aligned} 33. \text{Finansal Kaldıraç Oranı} &= \frac{\text{Toplam Yabancı Kaynaklar}}{\text{Toplam Kaynaklar}} \\ &= \frac{\text{KVYK} + \text{UVYK}}{\text{KVYK} + \text{UVYK} + \text{Özkaynaklar}} \\ &= \frac{15.000 + 9.000}{15.000 + 9.000 + 36.000} \\ &= \frac{24.000}{60.000} \\ &= 0,40 \end{aligned}$$

CEVAP: A

$$\begin{array}{ccc} 34. & \frac{\text{Satış}}{100} & \frac{\text{Maliyet}}{130} & \frac{\text{Zarar}}{30} \\ & 130 & 30 & \\ & 100 & x & \\ & x = \frac{100 \times 30}{130} & & \\ & x = 23 & & \end{array}$$

CEVAP: A

$$35. 1 + \text{efektif faiz oranı} = \left(1 + \frac{\text{nominal faiz oranı}}{\text{devre sayısı}}\right)^{\text{devre sayısı}} - 1$$

$$\text{Devre sayısı} = 12\text{ay} / 4\text{ay} \Rightarrow 3 \text{ kez}$$

$$\text{Efektif faiz oranı} = \left(1 + \frac{0,30}{3}\right)^3 - 1$$

$$= 1,103 - 1$$

$$= 1,331 - 1$$

$$= 0,331 \Rightarrow \%33,1$$

CEVAP: C

MUHASEBE / ÇÖZÜMLERİ

36. Faiz tutarı = 27.135 – 12.000
= ₺15.135

$$\text{Faiz Oranı} = \frac{100 \times \text{Faiz Tutarı}}{\text{Anapara} \times \text{Süre}}$$

$$\text{Faiz Oranı} = \frac{100 \times 15.135}{12.000 \times 2} = 63$$

CEVAP: C

37. İç İskonto = $\frac{\text{Nominal değer}}{1 + \text{faiz oranı} \times \text{süre}}$
 $= \frac{1800}{1 + 0,15 \times \frac{4}{12}}$
 $= \frac{1800}{1,049}$
= ₺1.715

CEVAP: A

38. Raporlama Döneminden Sonraki Olaylar Standardı:

Bu standardın amacı;

- Bir işletmenin, raporlama döneminden (bilanço tarihinden) sonra ortaya çıkan olaylar nedeniyle finansal tablolarında hangi durumlarda düzeltme gerekçesini ve
- Finansal tabloların yayımı için onayın verildiği tarih hakkında ve raporlama döneminden (bilanço tarihinden) sonraki olaylarla ilgili finansal tablolarda açıklanması gereken bilgileri belirlemektir.

Raporlama döneminden (bilanço tarihinden) sonra ortaya çıkan olayların, işletmenin sürekliliği varsayımının yapılmasını engellemesi durumunda, finansal tablolar, işletmenin sürekliliği varsayımı yapılarak düzenlenemez.

CEVAP: A

39. Maliyet muhasebesinin amaçları aşağıdaki gibidir;

- Mamüllerin maliyetlerini saptamak
- Maliyet kontrolüne yardımcı olmak
- Planlamaya yardımcı olmak
- Özel yönetim kararlarına yardımcı olmak

CEVAP: D

40. **Birleşik Maliyetler:** Birden fazla mamulün kaçınılmaz olarak birlikte üretildiği üretim sürecinde ayırım noktasına kadar katlanılan maliyetlerdir. Amaç, birleşik maliyetleri ayırım noktasından sonra ortaya çıkan birleşik mamüllere paylaştırmaktır.

Birleşik maliyetlerin birleşik mamüllere dağıtımında kullanılan yöntemlerden birisi Fiziksel Ölçüler yöntemidir. Bu yöntemin kullanılabilmesi için ayırım noktasından sonra ortaya çıkan mamüllerin metre, litre, metrekare, kg, vb. ortak bir ölçüyle ifade edilmesi gerekir.

Soruda verilen bilgilere göre,

	Miktar (kg)		Katsayılar		Toplam
K	600	x	3	=	1800 kg
L	300	x	6	=	1800 kg
M	900	x	6	+	5400 kg
					<u>9000 kg</u>

$$\begin{aligned} \text{Birleşik maliyetten} \\ \text{kg başına düşen} \\ \text{maliyet} &= \frac{\text{Birleşik maliyet}}{\text{Fiziksel ölçü toplamı}} \\ &= \frac{₺8.100}{9000 \text{ kg}} = 0,90 \end{aligned}$$

Birleşik maliyetten;

$$\text{K mamulüne düşen pay} = 1800 \text{ kg} \times ₺0,90 = ₺1.620$$

$$\text{L mamulüne düşen pay} = 1800 \text{ kg} \times ₺0,90 = ₺1.620$$

$$\text{M mamulüne düşen pay} = 5400 \text{ kg} \times ₺0,90 = ₺4.860$$

CEVAP: B